

**LATVIJAS REPUBLIKAS 13.SAEIMAS
ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS KOMISIJAS SĒDES
PROTOKOLS NR. 50.**

2020. gada 19. februāris

Atklāta sēde, sākas plkst. 12.00, beidzas plkst.13.25

Rīgā, Jēkaba ielā 6/8, 207.telpā

PIEDALĀS:

komisijas locekļi:

priekšsēdētājs Vjačeslavs Dombrovskis, Arvils Ašeradens, Jānis Cielēns, Jānis Dombrova, Janīna Kursīte, Evija Papule, Dace Rukšāne-Šcipčinska

Piedalās:

Ekonomikas ministrijas Ilgtspējīgas enerģētikas politikas departamenta vecākā eksperte **Helēna Rimša**

Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieks **Dzintars Kauliņš**

Ekonomikas ministrijas Ilgtspējīgas enerģētikas politikas departamenta vecākais eksperts **Einārs Cilinskis**

Finanšu ministrijas tajā piedalīsies Fiskālās politikas departamenta ES budžeta un finansējuma nodaļas vadītāja **Antra Esenberga**

Satiksmes ministrijas parlamentārais sekretārs **Jānis Butāns**

Satiksmes ministrijas Transporta un sakaru drošības nodaļas vadītājs **Viktors Līpenīts**

Zemkopības ministrijas Meža departamenta direktora vietnieks **Normunds Strūve**

VARAM Valsts sekretāra vietniece vides aizsardzības jautājumos **Alda Ozola**

VARAM Klimata pārmaiņu departamenta direktora p.i. **Raimonds Kašs**

VARAM Klimata pārmaiņu departamenta Klimata pārmaiņu un adaptācijas politikas nodaļas vecākā eksperte **Arta Dimbiere**

Pārresoru koordinācijas centra vadītāja vietnieks un attīstības uzraudzības un novērtēšanas nodaļas vadītājs **Vladislavs Vesperis**

Latvijas Pašvaldību savienības padomniece uzņēmējdarbības jautājumos **Andra Feldmane**

Zemkopības ministrijas lauksaimniecības ilgtspējīgas attīstības nodaļas vadītāja **Kristīne Sirmā**

Latvijas Kūdras asociācijas projektu vadītāja **Dace Ozola**

Fizikāli enerģētiskā institūta direktors **Gaidis Klāvs**

SĒDI VADA: Ilgtspējīgas attīstības komisijas priekšsēdētājs Vjačeslavs Dombrovskis

PROTOKOLĒ: Ilgtspējīgas attīstības komisijas konsultante Ilze Bolšteina

DARBA KĀRTĪBA:

1. SEG emisiju samazināšanas pasākumi 2021.-2030.gadam.

Ziņo: Ekonomikas ministrija, Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrijas, Satiksmes ministrija un Zemkopības ministrija

2. Dažādi

1.

Vides aizsardzības un reģionālas attīstības ministrijas valsts sekretāra vietniece vides aizsardzības jautājumos A. Ozola iepazīstināja deputātus ar Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021. – 2030.gadam izvirzītiem dekarbonizācijas mērķiem, Latvijas aprēķinātiem indikatīviem ne-ETS mērķiem, SEG emisiju samazinošie pasākumiem enerģētikas un transporta, atkritumu apsaimniekošanas sektoros. Izvirzītas SEG ne-ETS mērķis tiek sasniegts gan bāzes (ar esošajiem pasākumiem), gan mērķa scenārijā (papildus papildus pasākumiem), ja tie tiek īstenoti. Galvenie pasākumi mērķu sasniegšanai ir transporta un enerģētikas sektoros.

SM parlamentārais sekretārs un Saeimas deputāts J. Butāns (JKP) prezentējot SM ieceres par plānu 2021.-2030.gadam samazināt SEG emisijas, uzsvēra, ka klimata mērķi jāsasniedz iedzīvotājiem iespējami draudzīgā veidā. Pirmkārt, uzsvāru liekot uz pārvadājumiem pa dzelzceļu, tostarp iekļaujot arī tādas aktivitātes kā peronu izbūve, jaunu vilcienu iegāde, stāvparku izveide un citi pasākumi. Otrkārt, attīstot veloceļus, plānots veicināt mikromobilitāti jeb cilvēku vēlmi pārvietoties ar kājām un velosipēdu. Treškārt, atbalstāma ir videi draudzīgāka autotransporta izvēle. Pēc SM pārstāvju skaidrotā, būtu nepieciešams samazināt akcīzes nodokli dabasgāzei 50% apmērā, tādējādi veicinot satiksmē, īpaši autobusu satiksmē un komerctransporta pārvadājumos, izmantot transportlīdzekļus ar saspiesto dabasgāzi (CNG).

Zemkopības ministrijas lauksaimniecības ilgtspējīgas attīstības nodaļas vadītāja K. Sirmā stāstīja par pasākumiem, kas iekļauti Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2021.-2030.gadam un Gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas Rīcības plānā 2019.-2030.gadam. Tie būtu: precīzā minerālmēslojuma lietošana, mēslošanas plānošana, tauriņziežu iekļaušana kultūraugu rotācijā, biogāzes ražošanas veicināšana, tieša organiskā mēslojuma iestrāde augsnē un bioloģiskā piena lopkopība.

Diskutējot par Nacionālo enerģētikas un klimata plānu 2021.-2030.gadam (NEKP), deputāti sprieda par iecerētajiem siltumnīcefekta gāzu emisiju mazināšanas pasākumiem enerģētikā, transporta nozarē un lauksaimniecībā. Atbildīgo ministriju pārstāvji atzīmēja, ka minētās nozares ir galvenie siltumnīcefekta gāzu emisiju avoti Latvijā, tāpēc tām būtiska loma atvēlēta arī NEKP.

Pārspriežot elektrotransportlīdzekļu plašākas izmantošanas iespējas, deputāti pauda bažas vai izvirzītais mērķis – tuvākajā desmitgadē sasniegt 18 tūkstošus šo automašīnu – ir reālistisks, ņemot vērā, ka šobrīd Latvijā ir aptuveni viens tūkstotis.

Ilgspējīgas attīstības komisijas priekšsēdētājs V. Dombrovskis uzsvēra, ka vislielākās diskusijas ir par transporta jomu, kas veido aptuveni 30 procentus no visām Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā neiekļauto uzņēmumu siltumnīcefekta gāzu emisijām.

Ilgspējīgas attīstības komisijas priekšsēdētājs V. Dombrovskis uzsvēra, ka deviņdesmitajos gados, vēl krietni pirms Eiropas Savienība sāka nopietni runāt par klimata politiku, Latvija jau piedzīvoja būtisku siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, akcentēja, ka 2017.gadā, salīdzinot ar 1990.gadu, Latvijā emisiju samazinājums bija 57 procenti. Kas ir viens no lielākajiem samazinājumiem pasaulē. Eiropas Savienības izvirzītais mērķis bija līdz 2020.gadam samazināt emisijas par 20 procentiem. Tā kā vairākkārtīgi pārsniedzām plānoto, mums būtu bijusi iespēja vienoties ar Eiropas Savienību par citu klimata saistību samazināšanu vai atcelšanu, taču tas netika īstenots.

Izsakās: V. Dombrovskis, A. Ašeradens, J. Dombrova, J. Cielēns, Dz.Kauliņš,
A.Ozola, E. Cilinskis, G. Klāvs, K. Sirmā, J. Butāns

KOMISIJAS LĒMUMS

Komisijas deputāti pieņēma zināšanai uzaicināto personu sniegto informāciju.

Vjačeslavs Dombrovskis

Ilgospējīgas attīstības komisijas priekšsēdētājs

Jānis Dombrova

Ilgospējīgas attīstības komisijas loceklis